

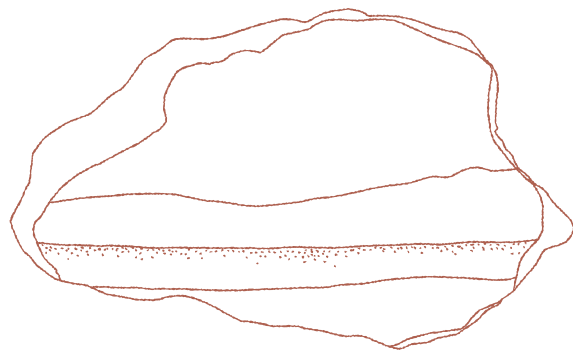
Skupina **SLOVENSKI TOLKALNI PROJEKT** (krajše SToP) deluje od leta 1999 in prav v letošnjem letu obhaja 20. obletnico delovanja. Akademске tolkalce je združila želja po kakovostnem komornem muziciranju in raziskovanju novih tolkalnih zvokov. Edinstveno skupino sestavljajo uveljavljeni tolkalci iz različnih krajev Slovenije. Na današnjem koncertu bodo igrali Barbara Kresnik, Matevž Bajde, Franci Krevh, Tomaž Lojen. Predstavili so se na številnih koncertnih odrih doma in na tujem, v zadnjem času so prepoznavni tudi po povezovanju z drugimi umetniškimi zvrstmi. Skupina je za svoje delo leta 2013 prejela Župančičevo nagrado, leta 2014 pa nagrado Prešernovega sklada.

Matej Zupan je profesor na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, pred tem si je bogate izkušnje nabiral kot solo flautist Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Je član številnih komornih zasedb (ARIART, Komornega orkestra Academia Ars Musicae, ansambla za sodobno glasbo MD7, Komornega orkestra solistov DSS). Kot solist in član različnih komornih sestavov je nastopal v Evropi, Severni in Južni Ameriki ter v Aziji. Snemal je za RTV Slovenija, RAI in ÖRF. Posnel je pet samostojnih zgoščenk.

Priložnostno oblikovano skupino tolkalcev sestavljajo nekdanji in sedanjí učenci Glasbene šole Sežana in vseh njenih glasbenih oddelkov in podružnice (Divača, Hrpelje – Kozina, Komen), ki so se in se še tolkala učijo pod mentorstvom Matije Tavčarja.

Interreg
SLOVENIJA – HRVAŠKA
SLOVENIJA – HRVATSKA
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj
Evropska unija | Evropski fond za regionalni razvoj

FESTIVAL GLEDANICA

arheologija · etnobotanika · glasba
ustvarjalne delavnice · koncerti · vodeni ogledi · pogovori

Organizator Festivala Gledanica:

KOMENSKI
KRAS

OBČINA KOMEN

Napovedujemo:

petek, 23. avgust, ob 20.30

Štanjel, grajsko dvorišče

Lojze Lebič: Fauvel '86

Vokalno-instrumentalna scenska zgodba

Akademski pevski zbor Tone Tomšič

Franci Krevh in Tomaž Bajde, tolkala

Luca Ferrini, klavir

Tomaž Sevšek, orgle in portativ

Izidor Erazem Grafenauer, lutnja in kitara

Dirigentka: Jerica Bukovec

sobota, 24. avgust, ob 20.30

Štanjel, Ferrarijev vrt

Klang av Oldtid:

3000 let stara glasbila z Norveške

Lur – pradačni zvoki s Severa Evrope

Bronselur, Norveška

Četrtek, 22. avgust 2019, ob 20.30

Volčji Grad, pred Mržkovo domačijo

Zvok preteklosti je zvok narave

SToP – Slovenski tolkalni projekt

Matej Zupan, flauta

Učenci tolkal pod vodstvom Matije Tavčarja

Spored:

George Crumb (1929)

Idila za pogubljene

Charly Wambold (?)

Afriški bobni

Steve Reich (1936)

Glasba za pet parov lesenih palčk

Alojz Ajdič (1939)

Noč – pogled v nebo

William Albright (1944–1998)

Vzemi tisto

Elliot Cole (1984)

Postludij za godeni vibrafon št. 8.

Koncert ob odprtju podčrta razumevanje in občutenje prglasbe, kakor jo vidijo člani Slovenskega tolkalnega projekta (SToP). Na slavnostnem koncertu ob odprtju se jim bodo pridružili mladi tolkalci pod vodstvom mentorja Matije Tavčarja, gost večera bo flavtist Matej Zupan.

Vez s starodavno kulturo je zapisana v ritmu narave, s katero so ljudstva davnine iskala harmonijo in sožitje. Ritem narave je bil del njihovega ritma življenja, ciklične ponovitve pa potrditev večne brezčasnosti. V teh podobah stalnih ponavljanj, stkanih iz raznobarnih melodičnih in ritmičnih otenkov, so navdih za svoj umetniški izraz iskali številni ustvarjalci, med njimi tudi sodobni ameriški skladatelji.

George Crumb, eden najbolj izvajanih skladateljev našega časa, je svoje »notranje uho« naravnal na »naravno akustiko« in korenine svojega rodnega kraja v dolini rek pod vznožjem apalaškega gorovja. Ta naravna akustika – odmevi, povečana tišina, jačanje zvoka – so zaščitni znak njegove glasbe, hkrati pa v njej zasledimo tudi dediščino evropskih skladateljev prve polovice 20. stoletja. Skladba *Idila za pogubljene* (*An Idyll for the Misbegotten*) iz leta 1985 že z naslovom označuje zlovesčo usodo človeka današnjega časa. Skladatelj je ob tem zapisal: »Prastari občutek bratstva v vseh življenjskih oblikah je popolnoma odmrli in postali smo vladarji umirajočega sveta.« V svojo poetično skladbo je vtikal citata iz Debussyjevega dela *Syrinx* in kitajske pesmi iz 8. stoletja. Z uporabo dveh najstarejših glasbenih instrumentov (basovski boben in panova piščal) je skladatelj v delo vnesel pridih večne brezčasnosti, kar je še podčrtal z napotkom, naj glasba zazveni kot »oddaljena flavta nad jezerom v avgustu«.

Občutje praritma bo priklicala skladba *Afriški bobni* nemškega bobnarja, ustvarjalca ter glasbenega terapevta in raziskovalca **Charlyja Wambolda**. Wambold se uveljavlja predvsem kot vodja številnih terapevtskih tolkalskih delavnic za otroke in odrasle, v katere vključuje izročilo starih ljudstev in plemen. Skladba *Afriški bobni* je nastala za kvartet tolkal, in kot pove že ime, sledi afriški tradiciji igranja na bobne, kjer so prav glasbila prevzemala pomembno vlogo medija sporočanja. Delo je zvočno slikovito tudi zaradi uporabe raznovrstnih tolkal od djemb, govorečih bobnov do kravjih zvoncev, za izvajalce pa pravi izziv skupne igre in pulziranja.

Med najbolj znane ameriške skladatelje našega časa se uvršča **Steve Reich**, ki ga strokovna javnost pogosto označuje kot »najbolj izvirnega misleca našega časa«. Skladba *za lesena tolkala* (1973) je najboljši primer mojstrovine, ustvarjene iz preprostih elementov, nastala pa je v enakem obdobju kot priljubljena *Clapping Music*. Da bi jo razumeli, si moramo predstavljati kalejdoskop in njegove slikovite spremembe vzorcev. V *Skladbi za lesena tolkala* izbrani ritmični vzorec kot vidni vrtljaj pri kalejdoskopu v slabih desetih minutah doživi kar 58 preobratov in različnih zvočnih podob. Skladbo sestavljajo trije glavni deli, vsak gradi svojo notranjo napetost, hkrati pa se navezuje na ostala dva dela.

V sredini programa ustvarjalnosti ameriških skladateljev je edino izbrano delo slovenskega ustvarjalca skladba *Noč – pogled v nebo* **Alojza Ajdiča**. Letošnji jubilarant zavzema v slovenski glasbi edinstveno mesto, saj prostodušno in iskreno ostaja zavezan tonalnemu jeziku in tradicionalnim

oblikam, v katerih se lahko, kot je večkrat poudaril sam, najbolj iskreno izpoveduje. Alojz Ajdič je za svoja dela prejel številne nagrade in priznanja, med drugim nagrado Prešernovega sklada za 3. simfonijo, imenovano *Simfonija za tolkala in simfonični orkester*, ter Kozinovo nagrado, ki jo podeljuje Društvo slovenskih skladateljev. Skladba *Noč – pogled v nebo* za tolkala in flavto je nastala na pobudo ameriške tolkalistke Amy Lynn Barber, ki je v slovenski glasbeni prostor z umetniškim oblikovanjem koncertnih prireditev vnesla svež veter in spodbudila k ustvarjanju številne slovenske ustvarjalce.

William Albright je zaslovel predvsem kot izjemni organist in profesor orgel, kljub temu pa njegov skladateljski opus ni osredotočen le na instrumente s tipkami. Ameriška javnost je postala zgodaj pozorna na njegov skladateljski talent in tako je postal rezidenčni skladatelj ameriške akademije v Rimu, njegova dela so bila pogosto izvedena na svetovnih festivalih sodobne glasbe (ISCM). Skladbo *Take That* je napisal za štiri bobnarje in šestnajst bobnov. V napotkih izvajalcem je zapisal, naj bobni obkrožijo občinstvo in tako ustvarijo polni stereo zvok.

Elliot Cole je »sodobni karizmatični bard«. Tako je ameriškega skladatelja mlajše generacije ob podelitvi priznanj nagrade Grammy ocenil New York Times. Njegov spekter delovanja je izjemno širok, saj nagovarja tradicionalne ansamble, kot na primer Metropolis Ensemble, Lucernska festivalska akademija, Orkester čikaških skladateljev, ali pa vabi k ustvarjanju v povsem novih oblikah združenj glasbenikov v medmrežju. Posebno naklonjenost uživajo njegove izvirne skladbe za tolkala, saj naj bi jih imelo na programu več kot 250 ansamblov iz različnih delov sveta. Eliot Cole predava na The New School in v Julliardovem programu Evening Division. Je tudi programski direktor Musicambia, edinstvene glasbene šole zapornikov zloglasnega zapora Sing Sing.

Veronika Brvar